

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/84/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118206410
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2118206410.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matka - O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. 9, K. a otec - J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. X/XX, E., t.č. Q. W. XX, J. republika, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, o odvolaní matky dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 6. augusta 2018, č.k. 20P/42/2018-9, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú Q. dočasne zveril do starostlivosti starej matky V. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. X/XX, E., J. republika, a súčasne matke uložil povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti starej matky V. B., pričom starej matke uložil povinnosť pricestovať za účelom prevzatia maloletej na územie Slovenskej republiky. Ďalej súd napadnutým uznesením ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletej Q. v tomto konaní. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 CSP, § 2 ods. 1, § 360 ods. 1 a § 367 ods. 1 a 2 CMP, keď uviedol, že účelom neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba zväčša predbežnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto dočasná úprava sa musí javiť ako naliehavá. K vydaniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s obsahom pripojeného spisu sp. zn. 13P/20/2018 má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Úrad sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia opätovne domáha zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletej, nakoľko má za to, že stará matka poskytne maloletej stabilné prostredie pre jej ďalší rozvoj. Súd vzhliadol aj videozáznam, z ktorého je zrejmé, že maloletá bola svedkom sexuálnych aktivít dospelých, čo nie je v záujme maloletej a môže to mať vplyv na jej ďalší psychický vývin. Zároveň mal súd za to, že z hľadiska mravného vývinu matka výchovu maloletej nezvláda, a preto je potrebné, aby dieťaťu bola poskytovaná zodpovedná starostlivosť. Zo správy W. úradu E. mal súd za osvedčené, že stará matka má záujem maloletej poskytnúť potrebnú starostlivosť a má na to vytvorené podmienky. Súd bol toho názoru, že úrad osvedčil

potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Nakoľko maloletá sa doposiaľ nachádza v starostlivosti svojej matky, vo výroku II. súd nariadil matke maloletej povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti starej matky, pričom starej matke uložil povinnosť pricestovať na územie Slovenskej republiky za účelom prevzatia maloletej. Súd tiež ustanovil maloletej vo výroku III. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletej v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa bydliska maloletého miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, ktorý vedie spisovú dokumentáciu maloletej, pričom návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka podaný nebol. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa, ktorá s napadnutým uznesením nesúhlasila, pričom uviedla, že v súčasnosti si už našla podnájom, hľadá si prácu a prisľúbila, že maloletú dá do škôlky. Uviedla, že deti sú pre ňu všetko a potrebuje ich k životu. Žiadala o vrátenie maloletej, nakoľko na Vianoce by chcela byť s ňou.

4. K odvolaniu matky dieťaťa sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý sa pridržiaval svojich doterajších vyjadrení a napadnuté uznesenie považoval za vecne správne. Uviedol, že vzhľadom na to, že matka nebola schopná do 27.07.2018, kedy bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, preukázateľne dokázať, že je schopná zabezpečiť vhodné bývanie a náležitú starostlivosť o maloletú Q., súhlasil s tým, aby starostlivosť o maloletú momentálne zabezpečovala jej stará matka.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - matka dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d) CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do starostlivosti starej matky V. B., matke uložil povinnosť odovzdať maloletú starej matke a starej matke uložil pricestovať za účelom prevzatia maloletej na územie SR, ustanovil procesného opatrovníka maloletej a rozhodol o nároku na náhradu trov konania.

7. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie za účelom skutočného stavu veci, výsledky dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý vec i správne právne posúdil a s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozhodnutia. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

8. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení, je potrebné uviesť, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej a sú prípustné aj počas konania vo veci. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti o maloleté deti je potrebné uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

9. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v preskúmvanej veci boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko bolo preukázané, že život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej Q. je vážne ohrozený (narušený). Maloletá pochádza z nemanželského

vzťahu a má ďalších dvoch súrodencov, maloletého B. J., nar. XX.XX.XXXX a maloletého Q., nar. XX.XX.XXXX, pričom všetky deti boli rozsudkom Okresného súdu v Znojme, č.k. P 185/2014-79 zo dňa 06.05.2015 zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená vyživovacia povinnosť. Rodina je v evidencii SPODaSK v Hlohovci od januára 2015, pričom z opakovaných šetrení vyplynulo, že matka nemá vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti, výchovu a starostlivosť o deti zanedbáva, vyhýba sa spolupráci s úradom. Matka je dlhodobo nezamestnaná a situáciu aj napriek pokynom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny odmieta riešiť. Dňa 15.05.2018 bol podaný podnet na OO PZ Hlohovec na preverenie trestného činu ohrozovania mravnej výchovy detí a žiadosť o súčinnosť pri zistení totožnosti maloletých detí, keď úradu bolo zaslané video, kde dve maloleté deti predstierajú sexuálny styk na verejnosti a následne bolo zistené, že jedno z detí je maloletá Q.. V dôsledku nevyhovujúcich podmienok u matky sa vo faktickej starostlivosti otca, resp. starej matky, nachádzajú i maloletý B. J. a maloletý Q.. Odvolací súd neuveril ani tvrdeniam matky dieťaťa obsiahnutým v odvolaní, že táto si nájde prácu, vytvorí maloletej vhodné podmienky na bývanie a maloletú umiestni do materskej školy, keď uvedené tvrdenia matka prezentuje už niekoľko rokov, avšak bez akéhokoľvek výsledku.

10. Odvolací súd sa s poukazom na vyššie uvedené stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že je dôvodná obava o zdravie, psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej Q., s poukazom na čo je dôvodné dočasné zverenie maloletej do starostlivosti starej matky V. B., v ktorej starostlivosti sa už niekoľko mesiacov fakticky nachádzajú i súrodenci maloletej, pričom z vykonaného šetrenia vyplynulo, že stará matka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa, a preto v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď súd správne ustanovil maloletej procesného opatrovníka a správne rozhodol i o nároku na náhradu trov konania.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP.

12. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).